

Voorstel Gemeenteraad C

Onderwerp	Wensen en bedenkingen Ruimtelijke ontwikkelstrategie (ROS) Twente		
Portefeuillehouder	Malkis Jajan agendaletter (C)		
Organisatieonderdeel	Cluster Strategie & Beleid Fysiek	Aangeboden aan Raad	26 mei 2026
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	2600012890

Wij stellen u voor te besluiten om:

1 geen wensen of bedenkingen in te dienen met betrekking tot de concept ruimtelijke ontwikkelstrategie (ROS) Twente.

Inleiding en voorgeschiedenis

Twente is een economisch sterke regio waar het goed wonen, werken en recreëren is. Twente is in de ontwerp-Nota Ruimte (september 2025) vanwege de economische kracht en potenties aangewezen als een zogenaamde initieerregio. Hiermee hebben we een opgave voor grootschalige woningbouw en bevolkingsgroei door middel van een schaa sprong gekregen. De spoorzone Hengelo - Enschede (SHE) is in dit kader recent als grootschalige woningbouwlocatie aangewezen.

Om de Twentse kwaliteiten ook voor de toekomst vast te houden, en daarbij ruimte te bieden aan de nationale groeiopgaven, trekken we in Twente samen op. De veertien Twentse gemeenten, het rijk, de provincie en het waterschap zijn bezig met het opstellen van de verstedelijkingsstrategie "Ruimtelijke Ontwikkelstrategie Twente", afgekort ROS Twente. Hierin wordt onder andere beschreven welke verstedelijkingsprincipes en uitgangspunten we willen hanteren om in Twente – rekening houdend met de Twentse identiteit - een schaa sprong in inwoners, wonen en arbeidsplaatsen te realiseren. Dit is nodig om ook in de toekomst een krachtige en vitale regio te blijven met sterke voorzieningen, bedrijven en kennisinstellingen. De ROS Twente en de daar in aangegeven kwantitatieve ambities voor woningbouw (toevoegen 80.000 woningen) en werken (toevoegen 62.000 banen) zijn richtinggevend en belangrijk voor het realiseren van een veerkrachtig en toekomstbestendig Twente in 2050.

Op de conceptversie die nu voorligt kan uw Raad wensen en bedenkingen worden ingediend. Bestuurlijk en ambtelijk is vanuit Enschede volop aan de ROS Twente bijgedragen. De inhoud van de ROS Twente is in lijn met onze omgevingsvisie. De planning is om de definitieve ROS Twente aan te bieden in het BOMIRT van november 2026.

Uw raad is het afgelopen periode op verscheidene momenten (schriftelijk) geïnformeerd:

- Begin juli 2025 over de thema's en de leidende principes ROS Twente. [Document enschede - Brief aan de raad - iBabs Publieksporaal](#) Op 15 september 2025 is hierover gesproken in de stedelijke commissie;
- Op 26 januari 2026 door het Rijk over de ontwerp Nota Ruimte tijdens een inloopsessie;
- Begin maart 2026 over de stand van zaken de verdere planning. [Document enschede - Brief aan de raad: Stand van zaken Ruimtelijke ontwikkelstrategie Twente - iBabs Publieksporaal](#) In deze brief is aangekondigd dat de 90% versie eind mei met uw raad wordt gedeeld om eventuele wensen en bedenkingen op te halen;
- Op 6 en 7 mei 2026 zijn de Twentse gemeenteraden, de Provinciale Staten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap in de gelegenheid gesteld om zich via een webinar te laten informeren over de ROS Twente. <https://youtube.com/live/A7Z92oV4q2l?feature=share> en <https://youtube.com/live/GfjjkEsGVR0?feature=share>. Compilatie: <https://video.sayyeah.nl/5af7630e-a8ee-40b2-a1b0-eaf4057909fd>

Op 15 juni staan de ROS en de SHE op de agenda van het inwerkprogramma van uw raad.

De concept ROS wordt nu aangeboden aan alle Twentse colleges die op hun advies aan de raden wensen en bedenkingen kunnen vragen. De uitkomsten van deze ronde kunnen dan in en na de zomer worden meegenomen bij de totstandkoming van de definitieve versie.

In november 2026 staat de bespreking van de definitieve ROS in het BO MIRT op de planning. Het BO MIRT is het bestuurlijk overleg met het Rijk over plannen en toekenning van middelen op het gebied van ruimte en transport. Na vaststelling in het BO-MIRT is het aan de gemeenten om de strategie te laten landen in de lokale omgevingsvisies. Hierbij heeft uw raad een formele positie. Uw raad stelt dan de eventuele wijziging in de omgevingsvisie vast.

Waar de ROS de verstedelijkingsopgave op regionale schaal weergeeft, zal de feitelijke weerslag hiervan voor Enschede en Hengelo worden ingevuld via de Spoorzone Hengelo Enschede (SHE). Deze spoorzone bevat het gebied langs het spoor met daarin alle zeven stations van Enschede en Hengelo. Op dit moment wordt de SHE concreter uitgewerkt in het ontwikkelperspectief SHE. Uw Raad zal hierover in het derde kwartaal verder inhoudelijk worden geïnformeerd.

Publieksvriendelijke samenvatting

Twente is een economisch sterke regio waar het goed wonen, werken en recreëren is. Om de Twentse kwaliteiten ook voor de toekomst vast te houden, en daarbij ruimte te bieden aan de nationale groeiopgaven, trekken we in Twente samen op. De veertien Twentse gemeenten, het rijk, de provincie en het waterschap zijn bezig met het opstellen van de verstedelijkingsstrategie "Ruimtelijke Ontwikkelstrategie Twente", afgekort ROS Twente. Hierin wordt onder andere beschreven hoe we naar de inrichting van Twente kijken en welke uitgangspunten we hanteren rekening houdend met onze identiteit. Dit om Twente ook naar de toekomst toe een regio te laten zijn waar het prettig wonen is, voldoende huizen en banen zijn en voorzieningen in stand kunnen blijven zoals scholen en musea. De ROS Twente is een toekomstbeeld voor Twente in 2050.

Er is nu een voorlopig plan klaar waarop gemeenten kunnen reageren. De inhoud van de ROS Twente is in lijn met onze omgevingsvisie; het kader waarin de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van onze stad is vastgelegd. Het definitieve plan wordt samen met het rijk in november vastgesteld.

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven

De ROS Twente past bij onze eigen strategische opgaven. Onder andere gegeven de talentopgave is ons doel om als stad een belangrijke bijdrage te leveren aan de ROS Twente ambitie door zelf te groeien richting de 200.000 inwoners in 2050. Dit door het toevoegen van 30.000 (van de 80.000 in Twente) woningen en minimaal 30.000 banen (van de 62.000 in Twente).¹ In de SHE zal ongeveer twee derde van de Enschedese woonopgave en een groot deel van de economische speerpunten moeten landen. De SHE is door het Rijk in de ontwerp-nota Ruimte opgenomen als grootschalige woningbouwlocatie.

Argumenten

1.1 De ROS past binnen de Omgevingsvisie van uw Raad

De concept versie van de ROS draagt ook bij aan onze lokale ambities.. De concept-ROS is inhoudelijk in lijn met onze eigen omgevingsvisie. De ROS is een goede basis om samen met medeoverheden en andere partners te werken aan een sterke, veerkrachtige en toekomstbestendig regio richting 2050.

1.2 De ROS is een ruimtelijk richtinggevend document

De ROS/verstedelijkingsstrategie is geen juridisch instrument volgens het beleidsinstrumentarium onder de Omgevingswet (zoals de omgevingsvisie of een omgevingsprogramma).

De ROS is daardoor niet bindend, het is een onderlinge bestuurlijke afspraak tussen de overheden die zich hebben aangesloten bij deze samenwerking. Iedereen in deze samenwerking spant zich in om de ambities uit de verstedelijkingsstrategie te vertalen naar het eigen beleidsinstrumentarium.

In de ROS is hierover de volgende tekst opgenomen: *'Deze verstedelijkingsstrategie wordt gepositioneerd als een beleidsvoornemen op het beleidsinstrumentarium van de Omgevingswet met als doel om het juridisch planologische beleidsinstrumentarium (omgevingsvisie, programma's en/of omgevingsplan) aan te passen conform de geformuleerde ambities in deze strategie. Waar nodig zal participatie plaatsvinden en een MER worden uitgevoerd. Waar beleidsvrijheid is zetten partijen zich in te handelen naar dit beleidsvoornemen.'*

¹ Aantallen gerekend vanaf 1-1-2022
SBFE-Cluster Strategie & Beleid Fysiek J.F.A. Ruiter

De ROS is dus een richtinggevend kader waarbinnen partijen hun best doen om het én te vertalen in het eigen beleidsinstrumentarium maar ook om zo veel mogelijk te handelen in lijn met de strategie. De Twentse gemeenteraden hebben elk een eigen bevoegdheid de ROS door te laten werken in de omgevingsvisie. De inhoud van de ROS is in lijn met onze omgevingsvisie en deze hoeft nu niet te worden aangepast.

1.3 De ruimtelijke ontwikkelstrategie is een gezamenlijke strategie om de hele regio te versterken

De ROS is het gezamenlijke verhaal van de Twentse gemeenten. Wij vragen u om met deze blik naar de concept ROS te kijken. Dit betekent dat de ROS geen antwoorden geeft op specifieke lokale situaties. In de ROS zijn zeven verstedelijkingsprincipes ontwikkelprincipes opgenomen. Deze zeven principes zijn:

1. Bloeiende regio rondom levendige steden;
2. Benut de kracht van het landschap;
3. Verstedelijking en economie gaan hand in hand;
4. Creëer nabijheid;
5. Koester Twentse kwaliteiten en versterk het bestaande;
6. Neem verantwoordelijkheid;
7. Pak opgaven aan bij de bron.

Door als overheden deze principes via het ruimtelijk beleid toe te passen ontstaat door de hele regio de gewenste ruimtelijke ontwikkeling. De ruimtelijke ontwikkelingen versterken elkaar waardoor een ruimtelijke samenhang ontstaat die sterker is dan de som der delen. Hierdoor staan we als regio en steden opnieuw goed op de radar van het Rijk. Dat is belangrijk om zo in samenwerking met het Rijk over te kunnen gaan tot een uitvoeringsprogramma, om tijdig aanspraak te kunnen maken op beschikbare en te verdelen middelen.

1.4 Uw raad wordt in de gelegenheid gesteld om eventueel uw wensen en bedenkingen in te dienen

Vanuit het college zijn er geen wensen of bedenkingen met betrekking tot het voorliggende concept. Dit omdat de ROS past binnen de door uw Raad vastgestelde Omgevingsvisie. Wanneer Uw Raad toch de behoefte heeft wensen en bedenkingen in te dienen, kan het besluiten tot het amenderen van voorliggend voorstel. Gezien de planning en de benodigde verwerkingstijd zouden wensen en bedenkingen voor 1 juli 2026 moeten worden ingediend. Zo kunnen ze tijdig verwerkt worden in de definitieve versie die in november geagendeerd wordt in de BO MIRT.

Risico's

De formatie van een nieuw college is op dit moment nog gaande. Dit betekent dat er nog geen nieuw coalitieakkoord ligt voor de komende jaren. Gezien de inhoud van de strategie en het feit dat het gemeentebestuur zelf aan zet is om de ROS door te vertalen in lokaal beleid is het nog niet afgerond zijn van het formatieproces geen onoverkomelijk bezwaar. Wel wordt ervan uitgegaan dat er in het coalitieakkoord afspraken worden vastgelegd over de ROS waarbij het vanzelfsprekend is dat alle gemeenten in Twente een bijdrage leveren aan wat er moet gebeuren.

Het is niet zeker of alle gemeenten het concept in deze fase via een zienswijze procedure aan de raad voorleggen. Dit kan tot vertraging leiden.

Kosten en financiële dekking van het voorstel

N.v.t.

Afweging en alternatieven

Geen, het is vooral gegeven het halen van planning BO-MIRT in november 2026 van belang dat uw raad nu eventuele wensen en bedenkingen kenbaar maakt.

Participatie

De ROS is inhoudelijk in lijn met ons beleid (Omgevingsvisie), daarom is er nu geen participatie gedaan.

Communicatie

Nee (geen actieve communicatie)

Vervolg

In de zomervakantie worden alle relevante reacties verwerkt tot een 100% versie van de ROS.

In september wordt de 100% versie geagendeerd bij het DO- en het BO ROS om uiteindelijk te kunnen agenderen bij het BO-MIRT in november 2026.

Op basis van de Ruimtelijke Ontwikkelstrategie werken we als regio met het Rijk verder aan een uitvoeringsagenda en uiteindelijk een investeringsagenda.

De eindversie van de ROS Twente zal – na behandeling in het BOMIRT (november 2026) - aan uw Raad worden aangeboden als bouwsteen voor eigen beleid en projecten.

Bijlagen

Concept ROS Twente (90% versie), Raadsvoorstel

Burgemeester en Wethouders van Enschede, 26 mei 2026

de Secretaris,

de Burgemeester,

M.W. de Graaf

R.W. Bleker